

B. Jensen: Disse Beretninger, der saaledes blive indsendte til Ministeriet, ville for Fremtiden for Sjyllands Vedkommende blive indsendte til det nedsatte Udvalg. Og dette Udvalg vil da have gennemgaaet disse Beretninger, inden de naa Ministeriet. De ville da komme til Ministeriet i sammenarbejdet og sammentrængt Form, hvilket vil gøre det betydelig lettere for Ministeriet at faa Oversigt over disse forhen saa overordentlig vidtløftige Beretninger. Det blev meddelt paa Mødet, at der er indgivet et Andragende til Ministeriet fra de samvirkende danske Landbosforeninger, om at Bevillingen til Husmændene ønskedes forhøjet med 30—40 pCt., samt om at man ønskede at faa meddelt omkring i Landbosforeningerne ved hvert Aars 1ste Maj, hvor stort et Beløb man kunde vente, for at man kunde være klar over, hvad man havde til Raadighed dels til Præmier og dels til Rejseunderstøttelse. Naar man nøjedes med at forlange en Forhøjelse af 30—40 pCt., er det fordi man endnu ikke ovre paa Verne i samme Grad som i Sjylland har Ojet oppe for Betydningen af Præmieringen af Huslodder og af Rejseunderstøttelser. Det oplystes ogsaa paa Mødet, at det kgl. danske Haveselskab faar af Staten 17,000 Kr. aarlig, medens det jydsk Haveselskab kun faar 2,000 Kr. Jeg ved nok, at det kgl. danske Haveselskab ogsaa benytter en Del af disse Pengene til at fremme Dyrkningen af Havelodder ovre i Sjælland, men man mente i Udvalget, at den Del af Beløbet, som det var Meningen skulde komme Sjælland til gode, vistnok vilde gøre større Nytte i Sjælland, hvis det gik igennem det jydsk Haveselskab, fordi man der er bedre i Stand til at kontrollere Arbejdet. Saa blev der ogsaa fremhævet ved Mødet, at Husmændene, naar de foretog saadanne Rejser i Kællesskab og under Tilsyn og Vedelse af Landbosforeningerne, bør have fri Rejse paa Jærnbanerne. Det er jo nemlig en bekendt Sag, at disse Husmænd mange Gange maa gaa en 3—4 Mil om Dagen — de nemlig, der interessere sig for denne Sag, og som vilde sætte sig ind i Fremgangsmaaden ved Dyrkningen af disse Huslodder — for at spare paa de Smaabeløb, som ere dem tilstaaede. Det er jo Ture, som Husmænd i 20—30 Aars Alderen ikke behøve at regne saa meget med, men som Husmænd, der ere komne op i 50—60 Aars Alderen, ere nødte til at tage stort Hensyn til. Naar en saadan Mand skal gaa 3—4 Mil daglig, bliver han let sløvet og træet, saa at han faar for lidt Udbytte af sin Rejse. Man mente paa Mødet, at naar disse Husmænd fik fri

Rejse paa Jærnbanerne, vilde selv mindre Beløb til hver kunne gøre større Nytte, end de større Beløb gøre det under de nuværende Forhold, hvor den største Del af Beløbene vandrer tilbage i Statskassen efter at have passeret Husmændenes Lommer. Den paataente Landboskommission har foruden den Opgave at forberede en Revision af Lovgivningen om Landejendommenes Udstykning og Sammenlægning samt at udrede en Plan for Tilvejebringelsen af Jordlodder for Landarbejderne, altsaa ogsaa den Opgave, som jeg allerede har nævnt. Blandt saadanne midlertidige Foranstaltninger vil jeg tillade mig netop at sætte dette overordentlig højt at faa et betydelig større Beløb til Præmieringen for vel dyrkede Huslodder og et noget større Beløb til Rejseunderstøttelser for Husmænd. Jeg sætter nemlig Præmieringen højere end Rejseunderstøttelserne; det er et udmærket Middel til at fremme Dygtigheden blandt vore Husmænd, og man kan lave saa smukke og gode Love, som man vil; om Jords Udstykning og Sammenlægning, saa er det dog det, som det til syvende og sidst kommer an paa, om Husmændene alle bøje sig ind under disse Love, om Husmændene ville anerkende det, der bliver lavet, om de tør lade sig knytte til en saadan lille Lod ikke hen i Blinde, men fordi de ere klare over, at de ad den Vej kunne have Ret til at se Fremtiden i Møde med Fortrøstning. Det er derpaa mere end paa noget andet, det kommer an, og derfor skulle vi ogsaa tage særligt Sigte paa, at udvilde Dygtigheden blandt vore fremmeligste Husmænd, saa at disse kunne komme til at staa som lysende Forbilleder for vorde Husmænd. Hvis vi ikke tage Sigte derpaa og saa noget gennemført i den Retning, tror jeg, alt det Lovgivningsarbejde er spildt, som bliver gjort i Henseende til Udstykning og Sammenlægning af Huslodder. Det er ikke saaledes med jordejende Husmænd som med adskillige andre Samfundsklasser, at de gaa i Vejen for hinanden under Arbejdet; det er ikke med dem som med Handelsstanden, Haandværket og Industrien eller vore Embeds- og Bestillingsmænd; man staar ikke og gaber efter, om der mulig kunde blive oprettet en halv Snees ny Embeder, hvor man kunde være saa heldig at slippe ind. Nej, man ved, at naar man ikke har Arbejde hos fremmede, skal man afvinde sin egen Jordlod saa stort et Udbytte, at man er i Stand til at leve en mennekelig Tilværelse. Det er det, de vedkommende blive ansporede til. Dette, at Børnene blive opdragne i saadanne Hjem, har, som det godt nok blev paavist af Ordføreren for Forslags-